

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Per Tholander
Vattenstrateg
08-57828101
per.tholander@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-03-25

Sida
1 (3)
Diarienummer
KSM2022-350.340

Mottagare
Hållbarhetsutskottet

Förstudie av ledningssamordning i Dalgränd och Bollmora allé

Kommunstyrelseförvaltningen förslag till hållbarhetsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

1. Förstudie gällande hanteringen av spill-, dag- och skyfallsvatten i Dalgränd och Bollmora allé initieras med syfte att genomföras i första hand under 2022. I uppdraget ingår att presentera förslag om hur kommunen bör fördela kostnader för de aktuella åtgärderna.
2. Kostnader för förstudien finansieras med 900 tkr av medel från medelreserven till kommunstyrelsens förfogande för 2022.
3. Kommundirektören får i uppdrag att utse en beställare.

Kommunstyrelseförvaltningen

Elin Waltersson
Tf. kommundirektör

Charlotta Klinth
Tf. chef samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Spill-, dricks- och dagvattennäten samt skyfallshanteringen genom Dalgränd/Bollmora allé har genom nyligen genomförda utredningar och modelleringar visat sig vara underdimensionerade i relation till de krav som kommunen måste leva upp till men även sett i relation till pågående stadsutveckling. För att inte riskera att bygga in sig felaktiga och kostsamma lösningar behöver en förstudie tas fram som belyser lämpliga vägval för ovanstående och för att se över kommunens kostnader för ombyggnationen och fördelning av samma kostnader inom kommunen.

Förstudien finansieras med 900 tkr av medel från medelreserven till kommunstyrelsens förfogande för 2022.

Beskrivning av ärendet

Samhällsbyggnadskontorets avdelning för strategi och samhällsutveckling har nyligen genomfört ett antal utredningar av kapaciteten för spill-, dricks- och dagvattennäten samt översvämningsrisker i den bebyggda miljön. Utredningarna har genomförts med hjälp av hydrauliska modeller och kommunen har nu ett omfattande underlag som beskriver kapacitetsbrister och utvecklingsbehov i de olika ledningsslagen. Resultaten av utredningarna pekar på att flera långsiktiga behov sammanfaller i Dalgränd och Bollmora allé varför det är viktigt att strategiska avvägningar görs och en samlad systemlösning för spill-, dag- och skyfallsvatten tas fram. Utredningen behöver genomföras skyndsamt då flera pågående projekt är beroende av att en lösning finns framtagen. Det pågår bland annat projektering och byggnation i Norra Tyresö Centrum (NTC) som kräver att beslut tas om hur befintlig dagvattenkulvert samt anslutningar av spillvatten ska genomföras. Ombyggnad av Bollmoravägen och busstorget kräver också att en skyfallsled skapas i Dalgränd/Bollmora allé. Huvudsakligen ser behoven för respektive ledningsslag ut enligt följande.

Spillvatten och dricksvatten

Det råder kapacitetsbrist i huvudledningen fram till Bollmora pumpstation vilket leder till risk för uppträngning av spillvatten på markytan redan vid mindre regn. Det i sin tur har att göra med inläckage av markvatten uppströms samt att befintlig ledning längs Dalgränd är gammal, sliten och dimensionerad för andra flöden.¹ En tänkbar åtgärd är att lägga en ny separat ledning längs Dalgränd/Bollmora allé för att öka kapaciteten fram till pumpstationen samtidigt som ett fortsatt strukturerat arbete för att minska mängden tillskottsvatten behövs.

I samband med utredning av uppgradering av spillvattenledningen behöver även intilliggande dricksvattenledning utredas.

Dagvatten

Befintlig kulvert för dagvatten genom NTC behöver flyttas i vissa delar på grund av exploateringen. Befintlig ledning har kapacitetsbrister vilket leder till risk för marköversvämnings redan vid ett 10-årsregn. Dimensioneringskrav för en ny ledning bör vara klimatkompenserat och ska klara av ett 30-årsregn. Tillgänglighet för framtida drift och underhåll behöver säkras. Det behövs

¹ Tyresös upptagningsområde för hantering av spillvatten växer i takt med stadsutvecklingen vilket innebär att dimensioneringen måste öka även av den anledningen.

fattas ett beslut om hur dagvattenavledningen ska se ut i ett större och långsiktigt perspektiv.

Skyfallsvatten

Avledning av skyfallsvatten längs Dalgränd och Bollmora allé är helt avgörande för att få skyfallshanteringen att fungera i de centrala delarna av Tyresö och minska risken för skadliga översvämningar vid skyfall. För att avledning ska fungera krävs att höjdsättningen av Dalgränd och Bollmora allé med intilliggande stråk ses över. Att skapa en säker hantering av skyfallsvatten är en förutsättning för att bland annat kvarteren närmast Bollmora allé ska kunna planläggas.

Behov av förstudie

För att klargöra vilken som är den mest kostnadseffektiva lösningen för att hantera spill-, dag- och skyfallsvatten i Dalgränd och Bollmora allé föreslår samhällsbyggnadskontoret att en förstudie genomförs där beroenden och samordningsvinster mellan olika infrastrukturåtgärder är belysta. Samordning med övriga frågor som gestaltning, grön- och blåstruktur samt gata/trafik behöver ingå i förstudien. Förstudien ska också väga in hur framtida drift och underhåll påverkas av de olika alternativen.

Finansiering

Kostnadsfördelningen mellan pågående utvecklingsprojekt, VA-kollektivet och skattekollektivet behöver också utredas inom ramen för förstudien. Förstudien behöver genomföras skyndsamt och kräver en omprioritering i verksamheten. Kommunstyrelseförvaltningen förslår att en budget på 900 000 kr avsätts för konsultutredningar inom ramen för förstudien.

Förstudien finansieras med 900 tkr från medelreserven till kommunstyrelsens förfogande för 2022.²

Prövning av barnets bästa

En förbättrad hantering av vattenfrågorna inom Tyresö kommun innebär att livsbetingelserna för barn och unga i Tyresö kommun förbättras jämfört med nollalternativet.

² Efter genomförd och avrapporterad förstudie där kostnadsfördelningen har avgjorts finns en möjlighet att återföra kostnader för förstudien till berört verksamhetsområde.